

۱- به ازای چه مقادیری برای m معادله $(m - 1)x^2 - 2(m + 1)x + m - 2$ دارای ریشه مضاعف است؟

۲- مقدار مساحت دایره‌ای، ۴ برابر مقدار محیط همان دایره است. مساحت دایره را بیابید.

۳- علی یک عدد طبیعی را با مربع خودش جمع کرده است و حاصل برابر ۴۲ شده است. آن عدد کدام است؟

۴- معادلات روبه‌رو را حل کنید.

الف) $x^2 - x + 5 = 0$ ب) $3x(x - 3) = -x^2 - 2$

۵- معادله $9x^2 + 24x - 33 = 0$ را به روش تجزیه حل کنید.

۶- اگر طول مستطیلی ۴ برابر عرض آن باشد و محیط آن برابر ۱۲۰ باشد. مساحت مستطیل را بیابید.

۷- یک کشاورز از اول هفته شروع به برداشت محصول می‌کند و مقدار برداشت محصول هر روز ۲ برابر روز گذشته است. اگر فقط در روز سه شنبه ۶۴ کیلوگرم محصول برداشت کند کل محصول که تا پایان هفته برداشت می‌کند چه قدر است؟

۸- در معادله درجه دوم $5x^2 + (k + 2)x + k = 0$ ، اگر مجموع دو ریشه حقیقی برابر $\frac{1}{5}$ باشد، ریشه مثبت آن کدام است؟

۹- معادله درجه دوم $x(3x - 4) = a$ به ازای یک مقدار a ریشه مضاعف دارد، مقدار ریشه مضاعف کدام است؟

۱۰- به ازای چه مقدار k معادله $\frac{x - 2}{5x} = \frac{1}{k} - \frac{4}{15x}$ دارای جواب $x = 4$ است؟

۱۱- معادله زیر را حل کنید.

$$\frac{x + 1}{x - 1} - \frac{x - 1}{x + 1} = 3x \left(1 - \frac{x - 1}{x + 1} \right)$$

۱۲- به ازای چه مقادیر m معادله $-\sqrt{3}x^2 + 2x + (2m - 8) = 0$ یک ریشه مثبت و یک ریشه منفی دارد؟

۱۳- حاصل جمع دو عدد طبیعی برابر ۴۸ است. هرگاه یکی از این عددها ۱۲ واحد از عدد دیگر بیش تر باشد، آن دو عدد را بیابید.

۱۴- معادله‌های زیر را در صورت امکان ساده کنید و جواب آن‌ها را به دست آورید.

الف) $\frac{x-1}{4} + \frac{x+1}{3} = \frac{x+2}{5}$

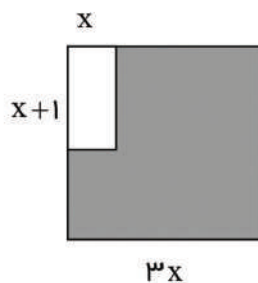
ب) $3x + 1 = (4x - 3) - (2x - 5)$

۱۵- معادلات گویای زیر را حل کنید.

الف) $\frac{-x}{x-1} + \frac{2}{1+x} = -1$ ب) $x^2 + 1 = \frac{x+3}{3}$

۱۶- گلدانی از جنس نقره و مس داریم که نسبت وزن نقره‌ی خالص به وزن مس خالص آن برابر ۸ است استاد قلم‌کار آن را ذوب کرده و ۱۰۰ گرم مس به آن اضافه کرده و گلدان جدیدی می‌سازد. اگر $\frac{4}{5}$ وزن گلدان جدید نقره باشد، این گلدان قبل ذوب شدن چه وزنی داشته است؟

۱۷- اگر شکل روبه‌رو مربع باشد و مساحت قسمت هاشورخورده ۳۰ باشد، مقدار x را محاسبه کنید.

۱۸- در معادله‌ی درجه‌ی دوم $(m+1)x^2 + (2m+1)x + (m+1) = 0$ ، m را به نحوی بیابید که:

الف) دارای دو ریشه‌ی حقیقی متمایز باشد. ب) ریشه‌ی حقیقی نداشته باشد.

ج) ریشه‌ی مضاعف داشته باشد.

۱۹- در معادله‌ی درجه‌ی دوم $4x^2 - 4x + a = 0$ یکی از جواب‌ها ۲ واحد بیشتر از جواب دیگر است مقدار a را به دست آورید.

۲۰- دو ریشه‌ی معادله $x^2 + (5n-10)x - 25 = 0$ قرینه‌ی هم هستند، مقدار n را به دست آورید.

۲۱- در یک دفتر مشاوره، مشاوران معمولی هم‌زمان به دو دانش‌آموز و مشاوران ارشد هم‌زمان به پنج دانش‌آموز می‌توانند مشاوره بدهند. اگر در این شرکت ۵۰ مشاور حداکثر به ۱۹۰ دانش‌آموز مشاوره دهند، تعداد مشاوران ارشد چقدر است؟

۲۲- اگر t_1 و t_2 ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم $x^2 - 3x - 4 = 0$ باشند، حاصل عبارت‌های زیر را محاسبه کنید.

$$\text{الف) } t_1^2 t_2 + t_1 t_2^2 \quad \text{ب) } \frac{t_1}{t_2} + \frac{t_2}{t_1}$$

آزمون جامع فصل ۲

۱- اگر $x = \frac{5}{6}$ محور تقارن سهمی به معادله $y = (2k + 1)x^2 - (3k + 2)x + 7$ باشد، مقدار k را بیابید.

۲- اگر در یک کارگاه تولیدی، معادلات درآمد و هزینه به صورت $R(x) = 240x - \frac{1}{20}x^2$

$$, C(x) = 36000 + 40x \text{ باشند؛}$$

الف) معادله سود را بنویسید.

ب) تعداد کالایی را مشخص کنید که در صورت فروش آنها به حداکثر سود برسیم.

ج) بیشترین سود چه مقداری است؟

۳- به ازای چه مقداری از k شیب خطی که از دو نقطه $A(k + 2, 3k - 2)$ و $B(3k - 2, k + 5)$ می‌گذرد

برابر $\frac{1}{2}$ است؟

۴- اگر تابع سود یک مجموعه تولیدی به صورت $P(x) = \frac{-x^2}{4} + 12x - 80$ باشد.

الف) بیشترین سود مجموعه در صورت فروش چند کالا است؟

ب) بیشترین سود کارخانه را محاسبه کنید.

۵- معادله خطی را بنویسید که از نقطه $A(4, 5)$ گذشته و محور عرض‌ها را در نقطه‌ای به عرض ۳ قطع می‌کند.

۶- اگر بدانیم محیط مستطیلی برابر ۷۲ متر مربع است، بیشترین مساحتی که می‌توان برای آن در نظر گرفت چه قدر است؟

۷- اگر $f(x)$ یک تابع خطی باشد به نحوی که $f(1) = 3$ و $f(-1) = -1$ باشد، معادله تابع را به دست آورید.

۸- برد هریک از توابع زیر را با توجه به ضابطه و دامنه داده شده به دست آورید.

الف) $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = x^2 + 2x + 1 \end{cases} \quad A = \{x \in \mathbb{Z} \mid (x-1)(x+3)(x^2-4) = 0\}$

ب) $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = 2(x-3)^2 \end{cases} \quad A = \{-2, -1, 0, 1, 2\}$

۹- نمودار خط به معادله‌های زیر را رسم کنید.

الف) $2y = -4x + 1$

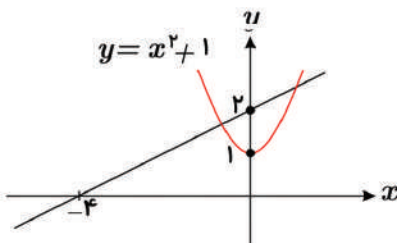
ب) $3x + \frac{2}{3} = 1$

۱۰- در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{a}{x^3} + b$ ، اگر $f(1) = 3$ و $f(-1) = -5$ باشد، در این صورت $f(\sqrt[3]{2})$ چقدر است؟

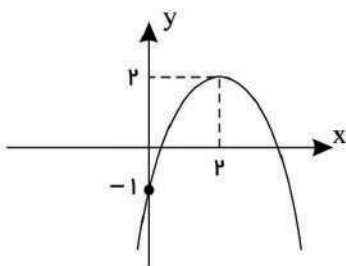
۱۱- اگر $f(x) = -2x^2 + 3x - 2$ و $f(a) = -1$ و a عددی صحیح باشد، مقدار $f(a-1)$ را به دست آورید.

۱۲- ضابطه تابع محیط مستطیل‌هایی که طول آنها از ۴ برابر عرض آنها ۲ واحد کمتر است را، برحسب عرض آن بنویسید.
 $P(x)$ را محیط و x را عرض مستطیل در نظر بگیرید.

۱۳- مجموع طول‌های نقاط تلاقی خط و سهمی مقابل را به دست آورید.

۱۴- ضابطه سهمی شکل روبه‌رو را به دست آورید.

آزمون جامع فصل ۳

- ۱- چه تعداد از داده‌های یک مجموعه ۱۴ عضوی که همگی متمایز هستند بین چارک‌های اول و سوم آن قرار دارند؟
- ۲- اگر واریانس داده‌های $a - 1$ و $b + 6$ و $c + 3$ و 12 برابر صفر باشد، حاصل $a + b + c$ چقدر است؟
- ۳- اگر دامنه تغییرات داده‌های a و b و c و d برابر 10 باشد، دامنه تغییرات داده‌های $1 + \frac{a}{2}$ و $1 + \frac{b}{2}$ و $1 + \frac{c}{2}$ و $1 + \frac{d}{2}$ چقدر است؟
- ۴- میانگین داده‌های $(3x - 1)$ و $(7x + 6)$ و $(2 - 9x)$ برابر $\frac{1}{2}$ است. مقدار x چقدر است؟
- ۵- نوع متغیرهای تصادفی زیر را مشخص کنید.
الف) طول جلبک‌های موجود در دریاچه اوان الموت
ب) مراحل تحصیل دانش‌آموزان در ایران
- ۶- جاهای خالی را پر کنید؛
الف) وقتی با مواجه هستیم، معمولاً بازتاب بهتری از داده‌ها می‌دهد تا
ب) آنچه بیشتر مردم «حد وسط» می‌نامند، نزد آمارشناسان به معروف است.
- ۷- الف) داده‌ها با مقیاس اسمی، کمی هستند یا کیفی؟
ب) داده‌ها با مقیاس فاصله‌ای کمی هستند یا کیفی؟
- ۸- واریانس داده‌های کمتر از میانه در داده‌های $16, 15, 13, 11, 11, 7, 5, 3, 1$ چقدر است؟
- ۹- چنانچه بدانیم انحراف معیار داده‌های $7, x_1, x_2, x_3, x_5$ برابر صفر است. مجموع داده‌ها را محاسبه کنید.
- ۱۰- دامنه میان چارکی را برای اعداد صحیح $4 -$ تا 4 محاسبه کنید.
- ۱۱- اگر دامنه تغییرات داده‌های $6, x_1, x_2, x_3$ برابر صفر باشد، میانگین این داده‌ها برابر چه مقداری است؟
- ۱۲- میانگین سه عدد $2x + 2, x + 6, 15 - x$ برابر 11 است. مقدار x را بیابید.
- ۱۳- اگر بخواهیم تمامی اتاق‌های یک شرکت را شماره‌گذاری کنیم از چه نوع متغیری و با چه مقیاسی استفاده کرده‌ایم؟

۱۴- اگر انحراف معیار داده‌های ۱۲ و $c + ۲$ و $b + ۴$ و $a + ۳$ برابر صفر باشد، آنگاه واریانس داده‌های c و b و $۲a$ را به‌طور تقریبی به دست آورید.

۱۵- میانگین یک سری داده برابر ۸ و داده‌ها در منحنی نرمال قرار می‌گیرند. اگر ۶۸ درصد داده‌ها در فاصله بین ۱۱ و ۵ قرار بگیرند، واریانس داده‌ها را به دست آورید.

۱۶- اگر در داده‌های مرتب‌شده $۱۰, a + ۵, ۷, ۲a - ۱, ۵, ۲, ۱$ فراوانی عدد ۷، برابر ۲ باشد، چارک سوم داده‌ها چند واحد بیشتر از میانه داده‌ها است؟

۱۷- در هر مورد، بهترین روش برای جمع‌آوری داده‌ها، را مشخص کنید.

الف) تعداد دانشجویان ورودی رشته برق دانشگاه صنعتی شریف در ۱۰ سال اخیر

ب) میزان رضایت مردم از کیفیت غذاهای یک رستوران

پ) تعداد خودروهای عبوری از تقاطع یک چهارراه در تهران

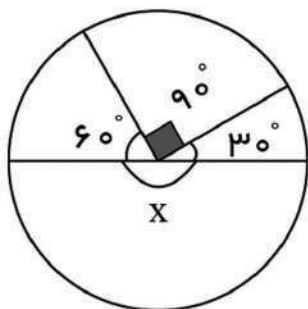
۱۸- برای بررسی موضوع زیر ۱۰۰ دانش‌آموز سال دهم رشته انسانی مورد مطالعه قرار می‌گیرند.

«دانش‌آموزان سال دهم انسانی چرا در درس ریاضی ضعف دارند.»

در این بررسی جامعه آماری و نمونه آماری را مشخص کنید.

آزمون جامع ریاضی فصل ۴

۱- اگر فراوانی کوچک‌ترین دسته در نمودار دایره‌ای مقابل برابر ۱۰ باشد، فراوانی بزرگ‌ترین دسته چقدر خواهد بود؟

۲- اگر زاویه بین دو شعاع مجاور در نمودار راداری 40° درجه باشد، چند متغیر در نمودار حضور دارد؟

۳- نمودار راداری درباره مشاهده‌ها و داده‌ها چه چیزی به ما می‌گوید؟

۴- زاویه بین شعاع‌های مجاور در نمودار راداری، چه چیزی را نشان می‌دهد؟

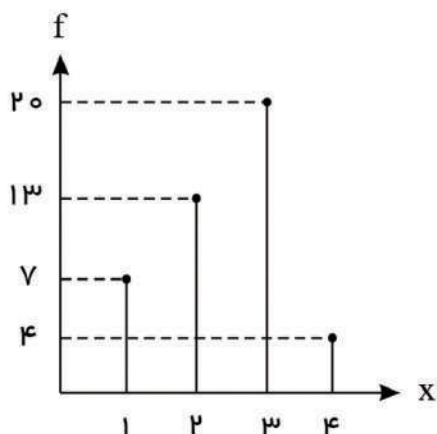
۵- سن بازیکنان تیم ملی والیبال یک کشور به شرح زیر است.

۲۷, ۲۴, ۲۶, ۲۶, ۲۹, ۱۹, ۳۱, ۱۸, ۲۳, ۲۲, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۳, ۲۹, ۲۵, ۲۵, ۳۳, ۳۱, ۲۱, ۲۶, ۲۵

الف) نمودار نقطه‌ای سن بازیکنان را رسم کنید و مقادیر میانگین، مد و میانه سن بازیکنان این تیم را روی محور افقی نشان دهید.
ب) نمودار جعبه‌ای داده‌ها را رسم کنید.

پ) چه تعداد از بازیکنان سن آنها بین چارک اول و سوم قرار دارد؟

۶- با توجه به نمودار میله‌ای مقابل میانه و مد را به دست آورید.

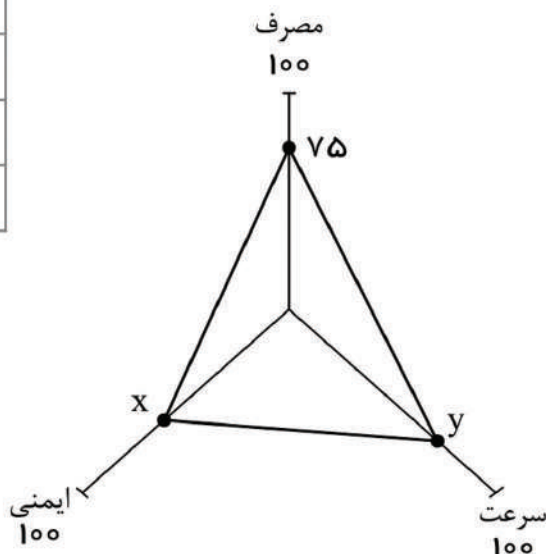

۷- در یک نمودار دایره‌ای، زاویه مرکزی مربوط به دسته‌ای با فراوانی ۱۲ برابر 54° است.

فراوانی کل داده‌ها چقدر است؟

۸- نمودار راداری زیر مربوط به خودروی دنا در جدول داده شده است، حاصل x ، y و z را به دست آورید.

نام متغیر	دنا	پژو	بیشینه
سرعت خودرو (km/h)	۳۶۰	۳۵۰	۴۸۰
مصرف بنزین در کیلومتر	z	۴	۸
تعداد ستاره‌های ایمنی	۳	۴	۵

۹- با توجه به جدول داده‌های زیر، نمودار راداری مربوط به A و B را با هم رسم کنید.

پیشینه	B	A	مشاهده
			متغیر
۳۰	۱۸	۱۲	x_1
۵۰	۳۰	۴۰	x_2
۲۵	۲۰	۱۰	x_3
۱۲۰	۱۲	۶۰	x_4

۱۰- درستی یا نادرستی هر مورد را مشخص کنید.

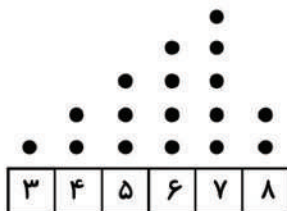
الف) نمودار حبابی برای نمایش حداقل ۳ متغیر عددی به کار می‌رود.

ب) متغیر سوم در نمودار حبابی همه مقادیر مثبت، منفی و صفر را اختیار می‌کند.

پ) مقدار متغیر سوم در نمودار حبابی متناسب با جذر شعاع است.

ت) نمودارهای حبابی گونه‌ی خاصی از نمودار پراکنش نگاشت هستند.

۱۱- در نمودار نقطه‌ای زیر، مجموع مقادیر μ و میانه را به دست آورید.

۱۲- در نمودار جعبه‌ای داده‌های ۹، ۱۲، ۱۱، ۸، ۱۳، ۵، ۱۷ میانگین داده‌های داخل و روی جعبه را به دست آورید.

۱۳- نمودار جعبه‌ای داده‌های $\{1, 4, 9, 7, 11, 21, 18, 20, 8\}$ را رسم کنید.

۱- ترجم الكلمات التي تحتها خط:
 ألف- الدُّفِينُ مِنَ الحَيَوَانَاتِ اللَّيُونَةِ الَّتِي تُرَضُّ صِغَارَهَا. ب- تَسْتَطِيعُ الحِرْبَاءُ أَنْ تُدِيرَ عَيْنَيْهَا فِي اتِّجَاهَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ.

ج- مَتَّخَفَ الثَّرَاثُ الرَّيْفِيَّ قُرْبَ رِشْتٍ. د) سَمَكُ القَرَشِ عَدُوٌّ لِلدَّلَافِينِ.

۲- اكتب الكلمتين المترادفتين و الكلمتين المتضادتين: (الكلمة زائدة)

«غيم - بگی - سحاب - نفایة - ضحك»

ألف- =

ب- ≠

۳- عین الكلمة الغريبة في المعنى:

ألف- الشاطئ - سمك القرش - المحيط الأطلسي - المهزجان
 ب- المحرار - القطن الطبي - القافلة - المرهم

۴- اكتب مفرد الكلمتين أو جمعهما:

ألف- الدُّفِينُ صَدِيقُ الإنسانِ فِي البِحَارِ. (مفرد البحار)

ب- كهف علي صدر من أطول المائتة. (جمع كهف)

۵- ترجم هذه العبارات:

ألف- أَدَبُ المَرءِ خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ.

ب- ﴿وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَ لَا تَفَرَّقُوا﴾

ج- أَنْظِرْ لِنَلِّكَ الشَّجَرَةَ ذَاتِ العُصُونِ النَّضِرَةِ

د- إِنَّ إِبْرَانَ شَهِدَتْ فِي السَّنَوَاتِ الأَخِيرَةِ نُمُوًّا مَلْحُوظًا فِي السِّيَاحَةِ.

هـ- إِنَّ الكَلْبَ يَقْدِرُ عَلَى سَمَاعِ صَوْتِ السَّاعَةِ مِنْ مَسَافَةِ أَرْبَعِينَ قَدَمًا.

و- عَرَفَ الإنسانُ النَفْطَ مِنْ قَدِيمِ الزَّمَانِ، وَ كَانَ يَجْمَعُهُ مِنْ سَطْحِ الأَرْضِ.

ز- لَا تَتَحَرَّكُ عَيْنُ البُومَةِ، وَ لَكِنَّهَا تُعَوِّضُ هَذَا النِّقْصَ بِتَحْرِيكِ رَأْسِهَا فِي كُلِّ جِهَةٍ.

۶- اِنتخب التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ:

ألف- ﴿ فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ ﴾

1- برای گناهانشان استغفار خواستند و چه کسی جز خداوند گناهان را می‌آمرزد؟

2- برای گناهانشان استغفار بخواهید و هر کس جز خداوند گناهان را می‌آمرزد؟

ب- مَقْبَرَةٌ « وادي السلام » فِي النِّجْفِ الأَشْرَفِ مِنْ أَكْبَرِ المَقَابِرِ فِي العَالَمِ.

1- قبرستان وادی سلام در نجف اشرف از بزرگترین قبرستانها در جهان است.

2- قبرهای وادی سلام در نجف اشرف بزرگترین قبرهای جهان اسلام است.

ج- يَحْتَفِلُ النَّاسُ فِي الهِنْدُورَاسِ بِهَذَا اليَوْمِ سَنَوِيًّا.

1- مردم هندوراس این روز را سالانه جشن می‌گیرند.

2- مردم هندوراس این روز را هر سال جشن می‌گرفتند.

۷- کَمَلِ الْفَرَاعَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ:

- الف- ﴿أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾
 آیا مردم را به فرمان می‌دهید و خودتان را
 ب- ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ﴾
 صبر پیشه کن. همانا وعده خدا حق است و برای آمرزش بخواه.
 ج- يُوَكِّدُ الْقُرْآنُ عَلَى خُرْيِهِ الْعَقِيدَةِ ﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ﴾
 قرآن بر آزادی عقیده هیچ در دین نیست.
 د- ﴿رَبَّنَا أفرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَ ثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَ انصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾
 پروردگارا به ما صبر عطا کن و را استوار گردان و ما را بر گروه کافران

۸- انتخب التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ لِلأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ.

- الف) عَلَّمَ الْإِنْسَانَ بِالْقَلَمِ ؟
 ب) تَخَرَّجَ الطَّالِبَ مِنَ الْجَامِعَةِ .
 ج) أَرْسَلَ عَلَى رِسَالَةٍ .
 د) يَشْتَعِلُ الرَّجُلُ فِي الْمَكْتَبَةِ .
- (1) یاد داد (2) یاد بده
 (1) دانش آموخته شد (2) خارج شد
 (1) فرستاده شد (2) فرستاد
 (1) کار کرد (2) کار می کند

۹- تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:

- ألف- [وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ]
 ج- لَا تَكْتُبْ عَلَى الْجِدَارِ
 هـ - يَفْتَحُ بَابُ صَالَةِ الْإِمْتِحَانِ لِلطُّلَّابِ.
- ب- [اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ]
 د- كَانُوا يَكْتُبُونَ بِدَقَّةٍ .
 و- [رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ]

۱۰- عَيِّنِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ:

- ألف- المضارع من « استرجع »: (1- يَسْتَرْجِعُ
 ب- المصدر من « اعترف »: (1- تَعْرَفُ
- 2- يَرْجِعُ (3- يُرَاجِعُ)
 2- تَعَارَفَ (3- اعْتَرَفَ)

۱۱- عَيِّنِ نَوْعَ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:

- ألف- [لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ]
 ب- [رَبَّنَا أفرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا]
- (1- ماضى (2- مضارع)
 (1- ماضى (2- أمر)

۱۲- ضَعِ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً:

- الف: كانوا يُعَلِّمُونَ.
 ب: شاركَنَ فِي الْحَفْلَةِ.
 ج: المقبرةُ فِي النَّجَفِ الْأَشْرَفِ.
 د: شاهدتُ هَدِيَّةً فِي السُّوقِ قَبْلَ أُسْبُوعٍ. (الفلاحان - الفلاحون - الفلاحين)
- (هُمَ - أَنْتُمْ - أَنْتُمَا)
 (هُمَا - هُنَّ - أَنْتُنَّ)
 (هَذَا - هَذِهِ - ذَلِكَ)

۱۳- عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الَّتِي يَخْتَلِفُ نَوْعُهَا حَسَبَ الْقَوَاعِدِ:

- ألف- كَاتَبَ - أَخْرَجَ - عَلَّمَ - اسْتَعَالَ
 ب- يَنْقَطِعُ - تَعْتَذِرُونَ - عَلَّمَ - اعْتَذِرُ
 ج- هَلْ - فَسْتَقْ - أَيْنَ - مَتَى

١٤- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ:

- الف: ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ لِدُنْيَاكَ﴾
 ب: يا صديقتي! أنا لا أكذب، لماذا كلامي؟
 ج: هي من الجامعة قَبْلَ سَنَةٍ.
 د: إلهي قَدْ رَجَائِي عَنِ الْخَلْقِ وَ أَنْتَ رَجَائِي.
- (إِسْتَعْفِرُ - إِغْفِرُ - إِسْتَغْفِرُ)
 (لَا تُصَدِّقُ - لَا تُصَدِّقِينَ - لَا يُصَدِّقُ)
 (تَخْرُجُ - تَخْرُجِينَ - تَخْرُجِينَ)
 (قَطَعَ - انْقَطَعَ - انْقَطَعَتْ)

١٥- عَيْنِ الْجَوَابِ الصَّحِيحِ.

- المضارع من «أَخْرَجَ»: يُخْرِجُ يُخْرِجُ يُخْرِجُ
 الأمر من «مُجَاهِدٌ»: اجْتَهِدْ جَهْدُ جَاهِدْ

١٦- أَكْتُبِ الْعَمَلِيَّاتِ الْحِسَابِيَّةِ التَّالِيَةَ بِالْأَعْدَادِ.

- الف) سِتُّونَ نَاقِصٌ عَشْرَةٌ يُسَاوِي خَمْسِينَ.
 ب) عَشْرَةٌ فِي أَرْبَعَةٍ يُسَاوِي أَرْبَعِينَ.
 ج) سِتَّةٌ وَ ثَلَاثُونَ زَائِدٌ أَرْبَعَةٌ وَ خَمْسِينَ يُسَاوِي تِسْعِينَ

١٧- أَجِبْ عَنِ الْعَمَلِيَّاتِ الْحِسَابِيَّةِ التَّالِيَةِ بِالْعَرَبِيَّةِ.

- الف: سِتُّونَ نَاقِصٌ عَشْرَةٌ يُسَاوِي
 ب: أَحَدٌ عَشْرٌ فِي ثَلَاثَةٍ يُسَاوِي

١٨- ضَعْ فِي الْفَرَاغِ الْأَوَّلِ عَدَدًا تَرْتِيبِيًّا، وَ فِي الْفَرَاغِ الثَّانِي عَدَدًا أَصْلِيًّا:

- ألف- نَحْنُ تَلْمِيذَاتٌ فِي الصَّفِّ
 ب- خَمْسَةٌ وَسَبْعُونَ زَائِدٌ خَمْسَةٌ وَعِشْرِينَ

١٩- أَكْتُبِ فِي الْفَرَاغِ عَدَدًا تَرْتِيبِيًّا مُنَاسِبًا:

- الف: الْفَصْلُ الـ..... فِي السَّنَةِ الْإِيرَانِيَّةِ فَصْلُ الصَّيْفِ.
 ب: الْيَوْمُ..... فِي الْأُسْبُوعِ يَوْمُ الثَّلَاثَاءِ.

- ج: يَأْخُذُ الْفَائِزُ جَائِزَةً ذَهَبِيَّةً.

٢٠- كَمِّلِ الْفَرَاغَاتِ فِي الْجَدْوَلِ:

ماضى	مضارع	امر	مصدر
إِعْتَدَرُوا	لَا يَعْتَدِرُونَ	إِعْتَدِرُوا	إِعْتِدَارٌ
يُوزَعُ خَوَاسِئُهُ
.....

٢١- أكتب المحلَّ الإعرابيَّ للكلماتِ التي تحتها خطُّ.

- ألف- الكُتُبُ بساتينُ العُلَماءِ. (.....)
 ب- ألبطُ طائرٌ جميلٌ. (.....)
 ج- [يقولُ الكافرُ يا ليتني كنتُ ثراباً] (.....)
 د- [وَأَدْخَلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ] (.....)
 هـ- لا يُكَلِّفُ اللهُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا. (.....)
 و- يَزْرَعُ الفَلاخُ المُجِدُّ أشجارَ التُّفاحِ. (.....)

٢٢- ميِّز «نونَ الوقايةِ» في العبارةِ التاليةِ ثمَّ ترجم العبارةَ بالفارسيَّةِ.
 رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ

٢٣- عَيِّنِ الفِعْلَ المَجهولَ، ثمَّ ترجمه.
 [شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ] [قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ]

الترجمة	الفعل المجهول	
		1
		2

٢٤- ضع في الفراغ كلمة مناسبة.

- ألف- نَزَلَ من طائراتهم الحربيَّةِ.
 ب- النقطُ عبرَ الناقلاتِ إلى المصافي. يُنْقَلُ □
 ج- العالمُ بلا عملٍ ك..... بلا ثمرٍ. الشَّجَرُ □
 د- اللهُ المَطَرُ . أنزَلَ □
 هـ- السُّؤالُ نصفَ العِلْمِ . حُسْنُ □

٢٥- عَيِّنِ مَحَلَّ الإعرابيِّ للكلماتِ التي تحتها الخطُّ و اذكر نوعَ إعرابها.

- (1) المُعَلِّمُونَ حاضرون في المدرسةِ
 (2) تُؤدِّي الدلافينُ دوراً مهمّاً في المحيطاتِ.
 (3) وَ أَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ.
 (4) استخرج الفلاحون ماءً من بئر القريةِ

٢٦- اقرأ النَّصَّ ثمَّ أجب عن الأسئلةِ.

إنَّ بَعْضَ الحَيَوَانَاتِ تَعْرِفُ بِغَرِيزَتِهَا الأَعْشَابَ الطَّيِّبَةَ. وَتَعَلَّمُ كَيْفَ تَسْتَعْمِلُ العُشْبَ المُناسِبَ لِلوَقَايَةِ مِنَ الأَمْرَاضِ المِخْتَلِفَةِ. وَقد دَلَّتْ هَذِهِ الحَيَوَانَاتُ الإنسانَ عَلَى الخَوَاصِّ الطَّيِّبَةِ لِكثيرٍ مِنَ النِّبَاتاتِ البَرِّيَّةِ وَغَيرِها. هَذِهِ النِّبَاتاتُ تُساعِدُ عَلَى تَقْليلِ آلامِ الإنسانِ.

- ألف- كيف تعرف الحيوانات الأعشاب الطيبة؟
 ب- لماذا تستعمل الحيوانات العشب المناسب؟
 ج- لماذا تساعد النباتات الطيبة الإنسان؟
 د- على ماذا قد دلت الحيوانات الإنسان؟

٢٧- صل كل كلمة بما يناسب من التوضيحات. (كلمة زائدة)

1- الدلفين	يُحِبُّ الإنسانَ وَيَعِيشُ في البحر.
2- العُصن	فاكِهَةٌ يَأْكُلُهَا النَّاسُ مُجَفَّفَةً أَيضاً.
3- أعشابٌ طَبِيبَةٌ	يَوْمُ الاستراحةِ لِلْموظفينَ وَالْعَمالِ وَالطُّلابِ
4- المشمش	نباتاتٌ مُفيدةٌ لِلْمعالِجَةِ نَسْتَفِيدُ مِنْها كَدَواءِ.
5- عَطَلَةٌ	

٢٨- عَيِّنِ الجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ و الجُمْلَةَ غيرَ الصَّحِيحَةَ حَسَبِ الواقِعِ. (صحيح / خطأ)

- الف: تَعِيشُ الأسماكُ في النهرِ و البحرِ .
 ب: اليَوْمُ الرابعُ في الأسبوعِ يَوْمُ الأربعاءِ.
 ج: العامِلُ هُوَ الَّذي يَعمَلُ لمصلحةِ العدوِ.
 د: ما يَيسِرُ العلماءُ مِنْ مَعْرِفَةِ سرِّ ظاهرةِ مطرِ السَّمَكِ

٢٩- أَجِبْ عَنِ الأَسئَلَةِ التَّالِيَةِ.

- ألف- من أين أنت؟
 ب- كم عدد أسرتك؟
 ج- كم عمرك؟

٣٠- رَتِّبِ الكَلِماتِ، وَاكتُبْ سِوَالاً وَجِواباً.

- ألف- هذه - لمن - الحقيبة - ل - أسرتي
 السؤال:
 ب- أشترىها - تشترى - لزملائي - لمن - هذه الأدوية
 السؤال:
 ب- الجواب:
 ب- الجواب:

٣١- ترجم العبارات إلى الفارسية المألوفة:

- ١- الناسُ نيامٌ فإذا ماتوا انتَبَهُوا.
 ٢- يَلعِقُ القِطُّ جِرحَهُ عِدَّةَ مَرَّاتٍ.
 ٣- إيرانُ بِلدٌ ممتازٌ لِقضاءِ العُطَلاتِ.
 ٤- نَقَلَ النِّقَطُ عَبرَ الأنايبِ أَقلُّ نَفَقَةً.
 ٥- تَوَدِّي الدِّلافينَ دَوَراً مُهمّاً في الحربِ وَ السَّلَمِ.
 ٦- صَدَرُ العاقِلِ صُنْدوقٌ سرِّهِ.
 ٧- تُعرَفُ الأشياءُ بِأضدادِها.
 ٨- الوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السُّوءِ.
 ٩- إِنَّ اللّهَ لا يَعدِرُ عَلى الجَهِلِ.

٣٢- اُكْتُبِ مَفْرَدَ الكَلِمَتينِ أو جَمعَهُما: ١- الزُّبوت: ٢- الكَهف:

٣٣- عَيِّن نَوْعَ الْأَفْعَالِ:

- ١- يَحْفِرُ الْعُمَالُ بِنَاءً.
- ٢- قَرَأَ الطَّالِبُ الْمَجْدُ قَصِيدَةً رَائِعَةً.
- ٣- أَدْخَلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ.
- ٤- لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ.
- ٥- سَتُحَوَّلُ ظِلَامَ الْبَحْرِ إِلَى النَّهَارِ.
- ٦- الْعَامِلُ مَا أَنْزَلَ الْبِضَائِعَ.

٣٤- عَيِّن مَا طَلِبَ مِنْكَ:

- ١- إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي بِمَدَارَاةِ النَّاسِ. (المجرور بحرفِ جارٍ)
- ٢- يُصْنَعُ جِهَازٌ لِقَلِيلِ اسْتِهْلَاكِ الْكَهْرِبَاءِ وَ يَسْتُخْدِمُهُ الْعُمَالُ. (الفعل المجهول)
- ٣- أَوْلَيْتَكَ طُلَّابَ فَائِزُونَ. (الاسم المبني)
- ٤- الْمُدْرَسُونَ أَجَابُونِي. (نون الوقاية)

٣٥- اِنتِخِبِ الْكَلِمَةَ الْمُنَاسِبَةَ لِلتَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةِ: (كلمتان زائدتان)

الف) الذي يبيع الأدوية.	١- الحرباء
ب) جهازٌ للخلاص من حرارة الصيف.	٢- مكيف الهواء
ج) تقديرٌ على حمل شيءٍ يفوق وزنها خمسين مرةً.	٣- النملة
د) طائرٌ من اللبونات .	٤- الصيدلي
	٥- الخفاش
	٦- الاقتراح

٣٦- اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ:

«لَا تَتَحَرَّكُ عَيْنُ الْبُومَةِ ، فَإِنَّهَا ثَابِتَةٌ وَلَكِنَّهَا تُعَوِّضُ هَذَا النَّقْصَ بِتَحْرِيكِ رَأْسِهَا فِي كُلِّ جِهَةٍ وَ تَسْتَطِيعُ أَنْ تُدِيرَ رَأْسَهَا مِثْنَيْنِ وَ سَبْعِينَ دَرَجَةً دُونَ أَنْ تُحَرِّكَ جِسْمَهَا».

- ١- لِمَاذَا لَا تَتَحَرَّكُ عَيْنُ الْبُومَةِ؟
- ٢- هَلْ تُعَوِّضُ الْبُومَةُ نَقْصَهَا؟
- ٣- كَمْ دَرَجَةً يُدِيرُ رَأْسُ الْبُومَةِ؟
- ٤- إِلَى أَيِّ جِهَةٍ يَتَحَرَّكُ رَأْسُ الْبُومَةِ؟
- ٣٧- تَرَجِّمِ الْكَلِمَتَيْنِ اللَّتَيْنِ تَحْتَهُمَا خَطًّا:
- ١- صَيَّرَ الْأَرْضَ بِهِ بَعْدَ اغْتِرَارِ خَصْرَةٍ .
- ٢- لِلْبَطَّةِ غَدَّةٌ قُرْبَ ذَنْبِهَا .

٣٨- أكمل الفراغ في ترجمة العبارات:

- (١) يحفرُ العمالُ بئراً و يضعون أنبوباً فيه.
کارگران ... را حفر می کنند و در آن ،
(٢) يُمكنُ أن يستفيدَ البشرُ يوماً من المعجزة البحرية.
ممکن است که بشر ... از معجزه ،
٣٩- عین صیغة الأفعال:

- ١- الأطفالُ صفروا.
٢- أنتم تستخدمون العمال .
٣- ابحث عن موجد القمر .
٤- لا تتحركي في الظلام.
٤٠- عین ما طلب منك:

- ١- الشعبُ الإيرانيُّ شعبٌ ناجحٌ .
٢- أدخلني برحمتك في عبادك الصالحين .
٣- تعرّف الأشياء بأضدادها .
٤- يفتَح بابُ صالةِ الإمتحانِ للطلابِ .
(الخبر)
(نون الوقاية)
(نائبُ الفاعل)
(المجرور بحرف الجر)

٤١- انتخب الكلمة المناسبة للفراغ:

- ١- الفصلُ الثالثُ في السنةِ الإيرانيةِ فصلٌ (الخريف - الصيف)
٢- حزنٌ في قلوبهم. (المؤمنون - المؤمنين)
٣- رأسُ البومةِ في كلِّ جهةٍ. (يتحرك - تتحرك)
٤- المصدرُ من «كاتب» . (تكاتب - مكاتب)

٤٢- أكتب المحلَّ الإعرابيَّ لما تحته خطُّ:

- ١- شهرُ رمضان الذي أنزل فيه القرآنُ.
٢- لا يظلم ربك أحداً.

٤٣- أكتب المحلَّ الإعرابيَّ لما تحته خطُّ:

- استخرج الفلاحون الماء من باطن الأرض.

٤٤- ترجم الأفعال التي أُشير إليها بخطُّ:

- ١- لا تجتمع خصلتان في مؤمن: البخلُ والكذبُ. ٢- سننصلُ بالمشرفِ. ٣- أغلق السائق باب الحافلة.

- ٤- لا تكتبي شيئاً على الآثار التاريخية. ٥- ما سمعتُ سميّة صوتَ مكيفِ الهواءِ. ٦- اطلبوا العلمَ و لو بالصينِ.

آزمون جامع فنون

۱- تاریخ ادبیات و سبک شناسی

جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.

پیش از خوانش، نگاهی کلی به متن از آغاز تا انجام برای کشف و ضروری است.

۲- متن چیست؟

۳- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص نمایید.

الف) قرن چهارم، دوره طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمند بزرگی چون زکریای رازی شروع شد و با شاعر بی نظیری مانند فردوسی ادامه یافت:

ب) شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و بلخی، قوت و استحکام یافت:

پ) کتاب اوستا در دوره سامانیان به نگارش درآمد:

۴- با توجه به متن زیر از تاریخ بلعمی، در همه گزینه‌ها به جز گزینه به ویژگی نثر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم اشاره شده است.

«گودرز شاد شد و بر کی خسرو آفرین کرد و گفت: پادشاهی و فرمان شما را و بندگی ما را، چون روز دیگر بود، کی خسرو سپاه گرد کرد و گفت چاره نیست تا کینه از افراسیاب بکشم.»

- الف) سادگی و روانی ب) به دور بودن از اصطلاحات علمی
ج) افزایش کاربرد لغات عربی د) توجه به موضوع حماسی

۵- هریک از موارد گروه «الف» در جدول زیر مربوط به کدام یک از شخصیت‌های گروه «ب» است؟

الف	ب
۱- پدر شعر فارسی	الف) محمد بن جریر طبری
۲- سرودن قصیده تمام و کمال با موضوع اندرزی	ب) عنصری
۳- تفسیر طبری	ج) کسایی مروزی
	د) رودکی

۶- برای خواندن هر یک از متون زیر، کدام لحن مناسب‌تر است؟

الف) شاه شمشاد قدان، خسرو شیرین‌دهنان که به مژگان شکند قلب همه صف‌شکنان:

ب) غمی بود رستم، بیازید چنگ گرفت آن بر و یال جنگی پلنگ:

۷- رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم یا اوایل قرن پنجم را بنویسید:

۸- موسیقی شعر

آیا وزن در شعر جنبه تزئینی دارد؟ توضیح دهید:

۹- صامت‌ها و مصوت‌های واژه «خواهشگری» را بنویسید: صامت‌ها: مصوت‌ها:

۱۰- زیر پاسخ مناسب داخل کمانک خط بکشید.

الف) کوچکترین واحد آوایی زبان (واج - هجا) است.

ب) ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود. (قافیه - وزن)

ج) اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر (حواس - عاطفه) است.

۱۱- کدام گزینه، الگوی هجایی «برنامه‌ریزی» را نشان می‌دهد؟

U U _ _ (د)

_ _ U _ (پ)

U _ U _ _ (ب)

U _ _ U _ _ (الف)

۱۲- درباره آهنگ و موسیقی ابیات زیر توضیح دهید.

الف) ای ساربان آهسته ران کارام جانم می‌رود وان دل که با خود داشتیم با دلستانم می‌رود

ب) بیا تا همه دست نیکی بریم جهان جهان را به بد نسپریم

۱۳- بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید.

عجب نیست از گل که خندد به سروی که در این چمن پای در گل نشیند

۱۴- در بیت زیر چند هجای کوتاه و چند هجای کشیده وجود دارد (بدون اعمال اختیارات شاعری)؟

ما چون ز دری پای کشیدیم کشیدیم امید ز هر کس که بریدیم، بریدیم

تعداد هجاهای کوتاه: تعداد هجاهای کشیده:

۱۵- در کدام گزینه «و» صامت است؟

الف) دوری ب) خویشتن ج) نانوا د) دوست

۱۶- واژه‌ای مثال بزنید که «ه» در آن صامت محسوب نشود:

۱۷- برای الگوی هجایی «صامت + مصوت بلند + صامت + صامت» مثالی (واژه‌ای) بنویسید:

زیبایی شناسی

۱۸- در بیت زیر «واج‌آرایی» (واجی که بیشترین تکرار را دارد) و «واژه‌آرایی» را بیابید و تعداد آن‌ها را بیان کنید:

از درد سخن گفتن و از درد شنیدن با مردم بی درد ندانی که چه دردی است

واج‌آرایی: تعداد واج‌آرایی: واژه‌آرایی: تعداد واژه‌آرایی:

۱۹- در بیت زیر واج‌آرایی «صامت» مشخص و بیشتر است یا واج‌آرایی «مصوت»؟ دو واجی را که ایجاد واج‌آرایی کرده است، مشخص کنید:

اگر جنگ خواهی و خون ریختن بر این گونه سختی بر آویختن

۲۰- در عبارات زیر، سجع را بیابید و نوع سجع‌ها را نیز بنویسید.

الف) محبت را غایت نیست؛ از بهر آن که محبوب را نهایت نیست: و نوع سجع:

ب) مال از بهر آسایش عمر است نه عمر از بهر گرد کردن مال: و نوع سجع:

۲۱- در بیت زیر بین کدام واژه‌ها آرایه تکرار (واژه‌آرایی) وجود دارد؟ و

بگفت از سور کمتر گوی با مور که موران را قناعت خوش‌تر از سور

۲۲- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) ارزش موسیقایی کدام نوع سجع در سخن، بسیار است؟

ب) عواملی که موسیقی لفظی را پدید می‌آورند، چه می‌نامند؟

۲۳- آیا عبارت زیر را می‌توان مسجع نامید؟ دلیل خود را بنویسید؟

در آب، حیات تن‌ها بود و در قرآن حیات دل‌ها بود: زیرا

۲۴- تکرار واج و واژه در زبان ادبی بر جاذبه، و سخن می‌افزاید. (گزینه درست کدام است؟)

الف) کشش و صوت ب) کشش و گوش‌نوازی ج) کشش و دل‌نوازی د) صوت و گوش‌نوازی

۲۵- با توجه به متن داده شده، برای موارد خواسته شده، دو ویژگی ذکر کنید:

دیدم که نصیحت نمی‌پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی‌کند؛ روی از مصاحبت بگردانیدم و قول حکما را کار بستم که

گفته‌اند: گرچه دانی که نشنوند، بگوی هرچه دانی ز نیک‌خواهی و پند

زود باشد که خیره سر، بینی به دو پای او فتاده، اندر بند»

الف) دو ویژگی زبانی: ۱- ۲-

ب) دو ویژگی ادبی: ۱- ۲-

ج) دو ویژگی فکری: ۱- ۲-

۲۶- با توجه به متن داده شده، به سوالات داده شده پاسخ دهید:

۱- در کتاب آمد که در عهد قدیم خانه‌ای می‌ساخت سقراط حکیم

۲- چون به پایان برد کار آن سرا آمدند از ره رفیق و آشنا

۳- جمله گفتند: این بنای مختصر نیست در خورد تو، ای صاحب نظر

۴- در شبستان تو چون آییم جمع؟ همچو پروانه به گرد روی شمع؟

۵- گفت در پاسخ که ما را باک نیست عارفان را خانه الا خاک نیست

۶- بیش از این گر یار یکدل داشتم بام خود تا عرش می‌افراشتم

۷- در حقیقت یار یکدل کیمیاست چون صدف، کمیاب و چون دُر، پربهاست

الف) یک ویژگی زبانی برای بیت دوم بنویسید:

ب) یک ویژگی زبانی برای بیت سوم بنویسید:

ج) دو آرایه ادبی در بیت چهارم مشخص کنید: ۱- ۲-

د) دو ویژگی فکری بیت آخر: ۱- ۲-

۲۷- درست یا نادرست بودن موارد زیر را مشخص نمایید.

الف) تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی

است: درست: نادرست:

ب) نخستین نمونه نثر موزون کتاب «کلیله و دمنه» است: درست: نادرست:

۲۸- دو شاعری که به شعر غنایی قوت و استحکام بخشیده اند چه کسانی بودند؟ و

۲۹- دو مورد از عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی از قرن سوم تا میانه قرن پنجم را نام ببرید:

الف) ب)

۳۰- اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر چیست؟

۳۱- چرا سبک خراسانی را «سبک سامانی» نیز نامیده‌اند؟

۳۲- علامت هر هجای واژه داده شده را در زیر آن بنویسید: خون خواه:

۳۳- دو مصراع یا دو بیت در چه صورتی با هم هم‌وزن هستند؟

۳۴- در مورد ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی کدام مورد درست نیست؟.....

- (الف) در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می‌شود. (ب) قافیه و ردیف بسیار ساده است.
 (ج) استفاده از آرایه‌های ادبی طبیعی و در حد اعتدال است. (د) قالب غزل در ابتدای این دوره شکل گرفت.

۳۵- با توجه به علامت هجاها، چند واژه با حذف همزه تلفظ شده است؟.....

« بادآورده: U — — — — — پلنگ افکن: U — U — — — — — دانش آموز: U — — — — — گل اندام: U — — — — — U »

۳۶- بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید.

دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را / دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا»

۳۷- هریک از موارد گروه «الف» در جدول زیر مربوط به کدام یک از شخصیت‌های گروه «ب» است؟

الف	ب
۱- پدر شعر فارسی	ابوالفضل میبدی
۲- سرودن قصیده تمام و کمال با موضوع اندرزی	عنصری
۳- کشف الاسرار	کسایی مروزی
	رودکی

۳۸- در بیت زیر چند هجای کوتاه و چند هجای کشیده وجود دارد؟

طاعت آن نیست که برخاک نهی پیشانی / صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست تعداد هجاهای کشیده:

۳۹- در بیت زیر ردیف، واژه‌های قافیه، حروف قافیه را مشخص کنید:

سر پر ز شرم و بهایی مراست اگر بی گناهم رهایی مراست

الف) واژه‌های ردیف: ب) واژه‌های قافیه: و ج) حروف قافیه:

۴۰- نوع قاعده قافیه در هر یک از ابیات زیر مشخص کنید.

الف) مرا که همچون نی از آه و ناله برگ و نواست تنی چو نال نزار و قدی چو چنگ دوتاست: قاعده

ب) باز گویم این سخن را گرچه گفتم بارها می‌نهد این خائنین بر دوش ملت بارها: قاعده

۴۱- چرا قافیه کردن واژه‌های «لذیذ» و «غلیظ» نادرست است؟

۴۲- از کدام سبک به سبک «بینابین» نام برده‌اند و چرا: زیرا

۴۳- اصطلاحات و یا واژگان داده شده را تعریف کنید و یا توضیح دهید:

الف) سبک شعر:

ب) سبک شخصی:

ج) عروض:

د) سبک:

۴۴- کامل کنید: الف) واحد وزن در شعر فارسی است.

ب) قالب عمده شعر در سبک خراسانی است. ج) نثر مصنوع در دوره سبک رواج داشته است.

۴۵- با ذکر دلیل بنویسید در کدام یک از ابیات زیر آرایه ترصیع به کار رفته است؟ بیت زیرا

الف) عالم همه عابدند و معبود یکی است دنیا همه ساجدند و مسجود یکی است

ب) برند از برای دلی بارها خوردند از برای گلی خارها

۴۶- مشخص کنید هر یک از آرایه‌های «جناس تام، جناس ناقص حرکتی، جناس اشتقاقی، جناس ناقص افزایشی و تکرار»

در کدام یک از ابیات زیر به کار رفته است؟

الف) کفر است در طریقت ما کینه داشتن آیین ماست سینه چون آینه داشتن:

ب) عمر ما مهلت امروز و فردای تو نیست من که یک امروز مهمان توام فردا چرا؟

ج) تا روانم هست نامت بر زبان دارم روان تا وجودم هست خواهد بود نقشت در ضمیر

د) گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت مردم کریم تر شوند اندر نعیم گل

ه) نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی که بسی گل بدمد و تو در گل باشی

۴۷- در بیت زیر واژه‌های جناس و نوع جناس را مشخص کنید:

می دوختم زمین و زمان را به هم، اگر * می خواستی به قدر سر سوزنی مرا

۴۸- در بیت زیر بین کدام واژه‌ها آرایه تکرار (واژه آرایه) وجود دارد؟

یک عمر پریشانی دل بسته به مویی است * تنها سر مویی ز سر موی تو دورم

۴۹- طبق نظریه ارسطو هر یک از سبک‌های زیر بر چه مبنایی بوده است:

الف) سبک دوره غزنوی: ب) سبک عامیانه:

- ۱- منطق، علمی است که تبخّر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد.
- ۲- مشخص کنید کدام یک از موارد زیر تعریف و کدام یک استدلال هستند؟
 - ۱- چون قاشق چوبی گرما را منتقل نمی‌کند، غذا را با آن هم بزنی دستت نمی‌سوزد.
 - ۲- منطق، علمی است که از خطای ذهن جلوگیری می‌کند.
 - ۳- معلم ما در کلاس است، پس در خانه‌اش نیست.
 - ۴- ترابری یعنی حمل و نقل کالا یا مسافر از جایی به جای دیگر.
- ۳- علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است، نام دارد.
- ۴- علم منطق به دو بخش اصلی تقسیم شده است؛ آنها را نام برده و هر یک را تعریف کنید.
- ۵- دو عبارت زیر چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟

دانش آموز ایرانی
منطق، یکی از دروس دبیرستان است.
- ۶- دو حیطة اصلی منطق را نام ببرید.
- ۷- علم منطق را تعریف کنید.
- ۸- مفاهیم زیر را تعریف کنید.

تعریف
استدلال
- ۹- منطق دانان، برای این‌که انسان در زمان اندیشیدن دچار مغالطه نشود، چه کوششی نموده‌اند؟
- ۱۰- چرا منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند؟
- ۱۱- آیا دانستن علم منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی است؟ چرا؟
- ۱۲- آیا در گفت‌وگوهای زیر مغالطه توسل به معنای ظاهری به کار رفته است؟ توضیح دهید.
 - ۱- آقا چرا تا این تاریخ خط تلفن ما را نکشیدید؟ چون خودتان گفتید تا بیستم خط تلفن شما را می‌کشیم. امروز سی‌ام است.
 - ۲- آقای عزیز مگر شما تابلوی شنا ممنوع را در کنار دریاچه ندیدید؟
 - ۳- آقای الف چرا جایزه یک میلیون ریالی ما را نمی‌دهید؟

۱۳- با رسم شکل نشان دهید چه نسبتی از نسبت‌های چهارگانه میان کلی‌های زیر وجود دارد؟

۱- نماز و واجب	۲- هنرمند و نقاش
۳- موحد و مشرک	۴- کارگر و دانش‌آموز
۵- رنگ و سفید	۶- سیاه و حیوان
۷- واجب و مستحب	۸- جزئی و کلی
۹- اروپایی و آمریکایی	۱۰- سفید و لباس

۱۴- مفاهیم کلی و جزئی را تعیین کنید.

۱- کتاب	۲- باغ پر گل زیبا	۳- رستم داستان	۴- بلندترین قله جهان
۵- دیو سفید شاهنامه	۶- دریاچه خزر	۷- آن مرد که آنجا ایستاده	۸- اسحاق نیوتون
۹- کاشف پنیسیلین	۱۰- استادان افلاطون	۱۱- شاگردان مکتب فلسفی ارسطو	۱۲- نام و نام خانوادگی
۱۳- تماشاگران المپیک ۲۰۱۶	۱۴- اتفاق نادر	۱۵- هوای ابری	۱۶- دانش‌آموزان سال دهم
۱۷- تاریخ	۱۸- آب شور اقیانوس	۱۹- معلم	۲۰- دختران خدا
۲۱- نماز امروز ظهرم	۲۲- بزرگ‌ترین کوه جهان	۲۳- کتاب داستان دوستم	۲۴- قاتل رئیس‌جمهور ترومن

۱۵- نوع مغالطه‌های زیر را مشخص کنید.

همکاران محترم، لطفا غیبت نکنید.	سیروان به دنبال پیمان بود که شهرام او را گرفت.
او گفت که این لپ‌تاپ من است.	سکوت جایز نیست در مورد فیلتر شدن تلگرام اعتراض کنید.
اگر تو می‌خواهی بکشی، بکش، من دیگر نمی‌کشم.	

۱۶- اگر لفظی بر معنای اصلی لفظ دلالت کند چه نامیده می‌شود؟

۱۷- دلالت لفظ بر بخشی از معنای اصلی چه نوع دلالتی است؟

۱۸- چرا در منطق به بحث الفاظ توجه می‌شود؟

۱۹- اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

اشتراک لفظی	مغالطه اشتراک لفظ	مغالطه توسل به معنای ظاهری
مغالطه نگارشی کلمات	مغالطه ابهام در مرجع ضمیر	

۲۰- تعیین کنید که مفاهیم مشخص شده در جمله زیر، کدام یک کلی و کدام یک جزئی است؟

«امام رضا (علیه السلام) امام هشتم شیعیان می‌باشند.»

۲۱- با توجه به نسبت‌های چهارگانه (تساوی - تباین - مطلق - من وجه) هریک از موارد «الف» و «ب» با کدام

شکل مطابقت دارد؟

گل و بنفش	تصور و تصدیق

۲۲- مفهوم جزئی را تعریف کرده و یک مثال بیاورید.

۲۳- مفهوم کلی را تعریف کنید.

۲۴- اگر دو مفهوم کلی را از جهت صدق بر افرادشان با هم مقایسه کنیم چند حالت به وجود می‌آید؟ فقط نام ببرید.

۲۵- نسبت تساوی را با ذکر مثال تعریف کنید.

۲۶- نسبت تباین را با ذکر مثال تعریف کنید.

۲۷- نسبت عموم و خصوص مطلق را با ذکر مثال تعریف کنید.

۲۸- نسبت عموم و خصوص من وجه را با ذکر مثال تعریف کنید.

۲۹- نوع استدلال زیر را مشخص کنید.

سقراط انسان است و هر انسانی میرا است. پس سقراط میرا است.

۳۰- نوع استدلال زیر را مشخص کنید.

هر کس بر خدا توکل کند، خدا او را کفایت می‌کند.

تو بر خدا توکل کرده‌ای.

خدا برای تو کافی است.

۳۱- اگر در تعریف «سخن چین» بگوییم «نمام» چه ایرادی به این تعریف وارد است؟

۳۲- اگر در تعریف «هلال ماه» بگوییم «گوشوارهٔ آسمان»، چه ایرادی به این تعریف وارد است؟

۳۳- اگر در تعریف «خودکار» بگوییم «وسیله‌ای برای نوشتن» چه ایرادی به این تعریف وارد است؟

۳۴- هدف از تعریف کردن چیست؟

منظور از این‌که تعریف صحیح باید واضح باشد، چیست؟

یکی از شرایط تعریف صحیح این است که تعریف باید «مانع اغیار» باشد. مقصود از مانع اغیار بودن چیست؟

یکی از شرایط تعریف صحیح این است که تعریف باید «دوری» نباشد. مقصود از دوری نبودن تعریف چیست؟

آیا این تعریف معتبر است؟

۳۵- «مغالطهٔ تمثیل ناروا» از کدام یک از اقسام استقرا ناشی می‌شود؟

۳۶- تصویر روبرو ناظر به کدام یک از اقسام استقرا است؟

۳۷- «استقرای تمثیلی» را تعریف کنید.

۳۸- شرایط استقرای تعمیمی قوی را بنویسید.

۳۹- منظور از «مغالطه تعمیم شتاب زده» چیست؟

۴۰- چرا استدلال تمثیلی استدلالی ضعیف است و نتایج آن احتمالی است؟

۴۱- چه زمانی استقرای تمثیلی قوی تر است و آیا نتیجه آن قطعی است؟

۴۲- مبنای استقرای تعمیمی چیست؟ و آیا نتیجه آن قطعی است؟

۴۳- اقسام قضیه را نام ببرید.

۴۴- قضیه را با ذکر مثال تعریف کنید.

۴۵- جملات خبری و انشایی چه تفاوتی با هم دارند؟

۴۶- چرا منطق با جملات خبری سرو کار دارد نه با جملات انشایی؟

۴۷- جملات خبری صادق و جملات خبری کاذب را تعریف کنید.

۴۸- جدول زیر را کامل کنید.

نقیض	اصل
۱-	۱- هر کتابی خواندنی است.
۲-	۲- بعضی از معادن، معدن فلز هستند.
۳- پاره‌ای از مردم دانا هستند.	۳-
۴- هیچ مؤمنی گناهکار نیست.	۴-
۵-	۵- برخی پرندگان تخم گذارند.

۴۹- در تمرین‌های زیر کوشش کنید مقدمات پنهان را آشکار کنید و قیاس اقترانی بسازید.

(الف) من می‌گم نره تو می‌گی بدوش.

(ب) هر شکل سه ضلعی مثلث است، پس بعضی شکل‌ها مثلث هستند.

(پ) حتما مسئله‌ای بوده است؛ تا نباشد چیزی که مردم نگویند چیزها

(ت) آنها پیش ما خواهند آمد، زیرا هر رفتی آمدی دارد.

(ث) هر ایرانی آسیایی است، پس هیچ ایرانی اروپایی نیست.

۵۰- رابطه صدق و کذب میان دو قضیه متناقض چگونه است؟

۵۱- رابطه صدق و کذب میان دو قضیه متضاد را بنویسید.

۵۲- چرا منطق دانان معتقدند که قضیه سالبه جزئیه، عکس لازم‌الصدق ندارد؟

- ۵۳- به جزء مشترک میان دو قضیه چه می‌گویند؟
- ۵۴- لفظی که در هر دو مقدمه دیده می‌شود اما در نتیجه حذف می‌شود، چه نام دارد؟
- ۵۵- اگر قیاس اقترانی زیر شکل چهارم باشد، مقدمه دوم را چگونه کامل می‌کنید؟
- ۵۶- چرا استدلال «هر ایرانی دارای کارت ملی است. بعضی فرش‌ها دستبافت هستند» دارای نتیجه نیست؟
- ۵۷- شروط اعتبار قیاس را بنویسید.
- ۵۸- در چه صورتی، فرد دچار مغالطه «عدم تکرار حد وسط» می‌شود؟
- ۵۹- قیاس استثنایی را تعریف کنید.
- ۶۰- مقصود از مغالطه «رفع مقدم» و «وضع تالی» چیست؟
- ۶۱- اقسام قضیه منفصل را نام برده و هریک را تعریف کنید.
- ۶۲- مقصود از تفکر نقادانه یا سنجش‌گرانه چیست؟
- ۶۳- چه تفاوت مهمی میان متفکر نقاد و غیرنقاد وجود دارد؟
- ۶۴- دو مورد از ویژگی‌های فن جدل را بنویسید.
- ۶۵- وقتی می‌گوییم کلمات دارای بار ارزشی هستند؛ مقصود چیست؟
- ۶۶- مقصود از «مغالطه بار ارزشی کلمات» را توضیح دهید.
- ۶۷- آیا عواطف و احساسات ما می‌توانند نقش مهمی در زندگی ما داشته باشند؟ توضیح دهید.